

Statens Forsøgsstation, Aarslev

(M. Blangstrup Jørgensen)

Orienterende forsøg med sorter af lave marværter 1969-70 og 1971-72

Variety trials with Vining Peas 1969-70 and 1971-72

Johs. Jensen

Resumé

Beretningen omhandler to forsøgsserier med afprøvning af sorter af lave marværter. Forsøg i 1969-70 omfattende 30 sorter, hvoraf 3 er udgået efter 1. års forsøg, og forsøg i 1971-72 med 26 sorter, hvoraf 10 er udgået efter 1. års forsøg.

Af sorter afprøvet i 1969-70 kan på grundlag af udbytte og/eller frøstørrelse og kvalitet fremhæves følgende: TIDLIGE: *Orfac*, *Myzar*, *Mohawk* og *Dark Alaska 13*. MIDDELTIDLIGE: *W. V. 69 F*, *Mars*, *Skagit* og *Fertigolt*. SILDIGE: *Green Shaft*, *Puget*, *Fridol* og *Sharpes 525*. Ud fra tilsvarende kriterier kan fra afprøvningen i 1971-72 fremhæves: TIDLIGE: *Dash*, *Rurik*, *Stop* og *Frivita*. MIDDELTIDLIGE: *Minigolt* og *Gravita*. SILDIGE: *Mulva* og *Multistar*.

Abstract

This report deals with variety trials with vining peas carried out in two series. Trials in 1969-70 including 30 varieties of which 3 were omitted after one year of trial, and in 1971-72 with 26 varieties of which 10 were omitted after one year of trial.

The best performance on yield and/or sieve-size distribution and quick freezing quality were given by the following varieties: In 1969-70. *Orfac*, *Myzar*, *Mohawk* and *Dark Alaska 13* (early). *W. V. 69 F*, *Mars*, *Skagit* and *Fertigolt* (mid-season). *Green Shaft*, *Puget*, *Fridol* and *Sharpes 525* (late). In 1971-72. *Dash*, *Rurik*, *Stop* and *Frivita* (early). *Minigolt* and *Gravita* (mid-season). *Mulva* and *Multistar* (late).

Indledning

I det følgende omtales to forsøgsserier med afprøvning af sorter af lave marværter.

Forsøgene er led i den kontinuerlige afprøvning af sorter af lave marværter, der er gennemført ved Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur siden 1960. Tidligere resultater er offentliggjort i 714., 770., 793. og 904. Meddelelse (Anon. 1963, 1966 og 1969) og i 771. og 924. Beretning (Jensen, 1967 og 1970).

I forsøgsserien 1969-70 deltog ialt 30 sorter,

hvoraf 3 nummersorter er udgået efter 1. års forsøg. Og i forsøgsserien 1971-72 deltog ialt 26 sorter, hvoraf 10 sorter er udgået efter 1. års forsøg, enten på grund af uegnethed til dybfrysning (lys frøfarve), lavt udbytte og/eller storfrøethed. Det er 3 nummersorter og følgende navngivne sorter: *Somette*, *Mendely*, *Luna*, *Forsy*, *Cormorant*, *Kestrel* og *Trio*. I beretningen er gjort rede for de enkelte års resultater, og der er givet en oversigt over resultaterne for de sorter, der har deltaget i forsøgene i 2 år.

Forsøgsbetingelser og metodik

Forsøgene er i 1969-70 gennemført på svær lerbord ved Blangstedgaard, på god sandmuldet jord ved Spangsbjerg og udstationeret på god dyb sandmuld ved Aasum. I 1971-72 er forsøgene kun udført ved Spangsbjerg og Aasum.

er ærterne gødet med kvælstof, 31 kg pr. ha i form af kalksalpeter.

Forsøgene er anlagt med 5 fællesparceller, hvoraf en er benyttet til tenderometeralbemestelse, morfologisk beskrivelse m.v. Parcelstørrelse 13,5 m², 10 rækker à 9 m med 12 cm

Tabel 1. Meteorologiske forhold

Måned	Spangsbjerg					Blangstedgaard				
	1969	1970	1971	1972	normal	1969	1970	1971	1972	normal
Døgnet's middeltemperatur C°										
April.....	5,4	3,5	6,2	6,6	6,3	5,8	4,0	6,4	6,8	6,7
Maj.....	9,6	11,2	12,2	11,7	11,1	10,5	11,6	12,6	11,1	11,5
Juni.....	14,8	16,7	13,8	13,3	14,4	15,8	17,5	13,6	13,7	14,9
Juli.....	16,6	14,9	16,0	17,4	16,5	17,3	15,2	16,6	17,5	16,8
August....	17,6	16,0	16,6	15,7	16,4	17,8	16,5	16,6	15,7	16,4
Nedbør mm										
April.....	33	85	19	66	45	48	96	37	52	35
Maj.....	87	28	23	41	46	69	30	44	111	39
Juni.....	64	43	36	60	52	56	21	114	77	46
Juli.....	35	111	54	42	87	14	74	30	100	64
August....	60	51	98	33	95	23	24	82	52	80
	279	318	230	242	325	210	245	307	392	264
Sådato....	26/4	4/5	27/4	27/4		12/5	19/5			
						Aasum				
						13/5	20/5	3/5	4/5	

Oplysningerne om de meteorologiske forhold i forsøgsperioden ved Blangstedgaard og Spangsbjerg er vist i tabel 1. I 1969 var temperaturen over normal i juli og august, dette sammen med en alvorlig tørkeperiode under ærternes modning, gjorde det vanskeligt at nå at høste ærterne rettidigt. Stigninger i tenderometer-tallet på 20-25 enheder i døgnet var ikke usædvanligt, og flere af de middeltidlige og sildige sorter er høstet for sent. Også i 1971 og 1972 var der tørkeperioder, og ved Spangsbjerg er ærterne begge år vandet den 12. juli.

Ærterne er sået sidst i april og i begyndelsen af maj. På Fyn i 1970 er de på grund af lav temperatur og meget nedbør i april først sået den 19. og 20. maj.

Ærterne er gødet med 20-40 kg P og 100-185 kg K pr. ha i PK gødning 0-4-21 eller 0-5-12. Kun i et enkelt forsøg, Blangstedgaard 1969,

Jordbundsanalyser

	Blangstedgaard	Rt	Ft	Kt	Mgt	Mnt
1969.....		6,8	5,7	14,1	7,3	—
1970.....		7,4	6,3	9,3	6,2	—
Spangsbjerg						
1969.....		6,5	9,7	15,7	2,9	2,3
1970.....		6,3	14,0	17,1	6,5	5,3
1971.....		6,8	11,4	16,0	6,1	2,0
1972.....		6,4	11,0	16,4	5,5	2,0

mellem rækkerne og 42 cm brede gange mellem parcellerne.

Ud fra frøstørrelse og spireevne er udsædsmængden beregnet til 80 planter pr. m². Al udsæd er afsvampet med et orthocid- eller thiram-middel. Efter fremspiringen er planterne talt på 2 gange ¼ m² i alle fællesparceller. Ukrudtsbekæmpelse er foretaget med dinoseb-ammoniumsulfat ved Blangstedgaard og Aasum i 1969

og 1970, i alle øvrige forsøg med dinoseb-aminsalt, 3,5-4,0 l pr. ha, når ærterne var 5 cm høje. Thrips og ærtelus er bekæmpet med parathion eller Phosdrin. På Fyn er endvidere sprøjtet med Zineb eller Dithane M 45.

Ved høst er planterne snittet af ved jordoverfladen, vejret og tærsket på et forsøgstærskværk. Efter rensning og skylning er ærterne vejret og tenderometertallet bestemt på de usorterede ærter over 6 mm i diameter. Udbyttet er omregnet til tenderometertal 110 efter samme udbyttekurve som er benyttet i tidligere forsøg (Jensen, 1967). Ærterne er sorteret i følgende størrelser: G I over 10,2 mm i diameter, G II 9,3-10,2 mm, M 8,2-9,3 mm og S 6,0-8,2 mm.

Efter vejning er tenderometertallet bestemt på de enkelte sorteringer. Ved Spangsbjerg er der udtaget prøver af hver størrelse til dybfrysning og senere kvalitetsbedømmelser. Der er givet karakter (fra 0-10) for frøfarve på friske ærter, hvor 10 = mørkest grøn. Endvidere er frøfarven bestemt efter farvekort. (R.H.S. Colour Chart 1966). Der er benyttet en 1-5 skala, hvor tallene refererer til følgende farvekortnumre:

- 1 = R.H.S. 150 D (lys gulgrøn)
- 2 = R.H.S. 145 C
- 3 = R.H.S. 145 A
- 4 = R.H.S. 144 B
- 5 = R.H.S. 143 C (mørkegrøn)

Kvalitetsbedømmelse af frosne ærter er i 1969 foretaget af Laboratoriet for Levnedsmiddelindustri, DTH, Lyngby og i de øvrige år af Forskningslaboratoriet for Grønt- og Frugtindustri, Blangstedgaard. Bedømmelsen omfatter farve, smag, sødhed og melethed (konsistens).

I tabellerne er sorterne opført efter tidlighed angivet ved varmeanheder. Varmeanhederne er beregnet ved opsummering fra såning til høst ved tenderometertal 110 af den daglige gennemsnitstemperatur i 2 meters højde minus basisstemperaturen 4,4° C. Fra 1969 er gennemsnitstemperaturen beregnet som gennemsnit af døgnets maximums- og minimumstemperatur, hvor-

imod den i tidligere forsøg med sorter af lave marvæarter er beregnet som gennemsnit af temperaturen kl. 8, 14 og 21. Det giver lidt lavere varmesummer for de enkelte sorter, for de to måleprøver mellem 5 og 10 pct. lavere.

I disse forsøg er som tidligere benyttet måleprøverne *Freezer 69*, tidlig og *Dark Skinned Perfection*, sen, hvoraf frø er leveret af firmaet *Asgrow, USA*.

Sortsnavnene er ikke godkendt af Landbrugsministeriets navneudvalg for planter.

Forsøgsresultater

Forsøg 1969-70

I tabel 2 og 4 er givet oplysning om de enkelte sorters varmeanheder, udbytte og frøstørrelse i 1969 og 1970. Der er stor forskel mellem sorterens varmeanheder i de to år, de lave varmesummer i 1970, skyldes meget høje temperaturer i juni måned, 2,5° C over normal. Trods forskellen i varmeanheder i de to år er rækkefølgen i tidlighed nogenlunde den samme.

De gennemsnitlige daglige varmeanheder i høstperioden er ca. 12. Forskellen i tidlighed mellem tidligste og sildigste sort angivet i antal dage bliver da for 1969 og 1970 henholdsvis 23 og 18 dage og mellem de to måleprøver henholdsvis 11 og 6 dage.

Med hensyn til frøstørrelse viser gennemsnitstallene, at den begge år er betydelig mindre ved Spangsbjerg end på Fyn. Det samme er påvist i alle tidligere sortsforsøg.

I tabel 3 og 5 er, foruden oplysninger om planteantal, antal dage fra såning til høst og plante højde, også resultater af kvalitetsbedømmelsen. I 1969 har det ikke været muligt at foretage en tilstrækkelig sikker farvebedømmelse på de frosne ærter fordi prøverne har indeholdt en del gule frø. Ved Spangsbjerg, hvor prøverne er udtaget, er der ofte tale om overfrodig vækst, hvilket også fremgår af gennemsnitstallene for plante højde. Den kraftige vækst udelukker lyset til de nederste bælg under modningen, hvorved frøene gulner. Karaktererne for kvalitetsbedømmelsen i 1970 findes i tabel 7 (oversigtstabel).

Tabel 6 viser tenderometertallet på de enkelte

Tabel 2. Sorter af lave marvæarter 1969

Lbnr. og navn	Udbytte ved Tv 110																														
	Varmeenheder			Tv ved			pct. af			pct. af			Plantemasse			Blangstedgaard			Frøstørrelse pct.			Aasum									
	ved Tv 110			høst			Freezer 69			D.S.P.			hkg/ha						Spangsbjerg												
	Bl.	Sp.	Aa.	gns.	Bl.	Sp.	Aa.	Bl.	Sp.	Aa.	Bl.	Sp.	Aa.	Bl.	Sp.	Aa.	G	I	GII	M	S	G	I	GII	M	S	G	I	GII	M	S
3. Orfac.....	740	696	768	735	121	94	109	84	45	91	79	52	89	242	386	176	70	20	8	2	11	17	32	40	64	23	10	3			
2. Myzar.....	763	760	791	771	109	90	105	71	72	92	68	83	89	213	404	207	72	16	9	3	11	18	36	35	47	28	17	8			
8. Nr. 0434.....	789	797	787	791	102	90	107	99	120	101	94	139	98	270	470	203	57	24	15	4	15	26	38	21	44	31	19	6			
1. Dark Alaska 13.	796	807	817	807	107	103	110	58	42	60	55	49	58	225	394	165	8	17	46	29	2	10	35	53	9	18	46	27			
6. Sharpes 78.	809	825	795	810	94	110	103	105	87	71	99	101	69	283	449	150	41	25	23	11	23	32	29	16	29	28	27	16			
7. Nr. 0389.....	811	819	826	819	107	104	96	101	107	103	96	124	101	305	480	187	43	29	20	8	20	29	33	18	31	27	26	16			
25. Salout.....	818	812	829	820	103	104	111	104	95	88	98	110	86	278	400	197	53	27	15	5	30	27	30	13	53	23	17	7			
4. Mohawk.....	805	823	835	821	102	111	100	106	101	116	100	118	113	266	421	191	69	20	8	3	42	30	21	7	65	20	11	4			
5. Pickup.....	825	846	826	832	94	116	96	103	99	94	98	115	92	252	444	188	28	28	30	14	13	34	37	16	22	24	33	21			
9. Freezer 69.....	825	840	845	837	110	102	102	100	100	100	95	116	98	286	464	224	67	22	8	3	25	32	32	11	44	25	21	10			
29. W. V. 95 F.	856	880	865	867	129	119	117	95	87	109	90	101	106	242	424	198	33	34	26	7	11	31	40	18	21	28	37	14			
30. W. V. 69 F.	852	876	874	867	97	121	103	111	98	105	106	113	102	265	405	233	38	31	23	8	14	38	39	9	39	26	26	9			
15. Nr. 3823.....	876	902	879	886	116	132	120	89	83	100	85	96	98	258	355	187	4	9	42	45	1	3	38	58	4	11	52	33			
20. Mars.....	883	878	901	887	103	110	92	134	134	160	127	155	156	375	496	280	85	9	5	1	67	21	9	3	65	19	12	4			
18. Fertigolt.....	891	887	887	888	99	105	105	99	98	86	94	114	84	301	523	183	23	31	34	12	4	19	50	27	17	28	42	13			
19. Alpine.....	892	894	879	888	87	93	120	122	83	104	116	96	101	355	456	213	38	26	25	11	17	31	35	17	48	30	19	3			
14. Nr. 3815.....	901	906	875	894	95	129	122	82	59	85	78	69	83	298	342	202	10	18	43	29	—	7	57	36	10	19	51	20			
27. Skagit.....	900	899	883	894	84	120	118	173	96	121	164	112	119	315	396	216	43	25	23	9	38	35	22	5	61	27	10	2			
12. Nr. 3556.....	890	921	873	895	108	119	124	94	51	82	89	59	81	274	302	183	3	7	41	49	1	3	29	67	4	8	48	40			
16. Nr. 3846.....	910	888	890	896	98	128	114	88	78	88	83	91	86	245	319	165	4	9	38	49	—	2	23	75	3	7	42	48			
22. Kelpro.....	899	910	888	899	96	114	115	131	77	121	124	90	119	393	404	240	56	24	16	4	34	34	25	7	65	25	8	2			
21. Fridol.....	898	910	895	901	114	126	122	96	94	96	91	110	94	251	372	177	22	28	38	12	6	25	57	12	21	30	39	10			
26. Ralca.....	910	928	871	903	98	115	114	126	86	92	120	100	90	299	343	159	28	30	34	8	12	35	44	9	17	35	41	7			
10. Neptune.....	899	912	911	907	103	113	113	108	72	102	102	83	100	307	339	214	46	33	18	3	19	41	33	7	45	35	18	2			
24. Dark S. Perf.	908	916	898	907	109	122	120	105	86	102	100	100	100	331	362	195	62	24	11	3	41	36	18	5	52	31	14	3			
13. Nr. 3794.....	932	916	877	908	97	122	135	88	78	79	83	91	77	233	326	143	3	6	36	55	—	3	46	51	3	8	56	33			
23. Green Shaft.....	884	926	913	908	122	116	112	107	91	129	102	105	126	256	362	209	66	22	10	2	26	41	26	7	52	35	12	1			
28. Puget.....	881	927	916	908	124	105	110	105	98	131	100	114	128	284	435	240	39	36	22	3	15	37	38	10	37	41	20	2			
17. Constanze.....	901	932	915	916	102	102	111	122	97	123	116	112	120	315	420	218	49	27	19	5	16	31	38	15	45	30	22	3			
11. Sharpes 525....	949	961	936	949	98	98	110	115	42	89	109	48	87	294	279	172	36	34	25	5	10	29	40	21	43	38	17	2			
Måleprøve hkg/ha.....																	73,5 81,1 47,3 77,5 69,8 48,4														
Gennemsnit.....																	76,5 69,0 47,6 76,5 69,0 47,6 284 399 197 40 23 24 13 18 25 34 23 36 25 27 12														

Tabel 3. Sorter af lave marvæter 1969

Lbnr. og navn	Antal planter pr. m ²			Antal dage fra såning til høst ved Tv 110			Plantehøjde, cm			Friske ærter													
										frøfarve efter farvekort			Kvalitetsbedømmelse af frosne ærter, karakterer 0-10										
	Bl.	Sp.	Aa.	Bl.	Sp.	Aa.	Bl.	Sp.	Aa.	gns.	Bl.	Sp.	Aa.	G I	G II	M	S	gns.	G I	G II	M	S	gns.
3. Orfac.....	104	86	103	68	77	70	40	55	—	48	4	4	3	7,1	7,8	7,9	7,1	7,5	7,1	7,8	7,8	7,0	7,4
2. Myzar.....	83	78	96	70	83	72	42	57	47	49	4	4	3	6,6	7,5	6,9	7,2	7,1	6,6	7,3	7,2	7,3	7,1
8. Nr. 0434.....	78	83	105	72	85	71	51	68	57	59	3	3	3	7,1	6,4	6,0	6,1	6,4	7,0	6,7	7,1	6,9	6,9
1. Dark Alaska 13.	99	88	97	72	86	73	95	119	86	100	3	3	3	—	4,4	4,0	5,7	4,7	—	4,4	3,8	6,1	4,8
6. Sharpes 78.....	97	77	100	73	87	72	44	79	39	54	4	4	4	5,4	6,8	6,8	7,6	6,7	5,1	6,0	6,9	7,4	6,4
7. Nr. 0389.....	83	79	97	73	87	74	59	95	61	72	4	3	4	4,8	5,2	7,4	7,6	6,3	4,5	5,8	6,2	6,6	5,8
25. Salout.....	91	73	95	74	87	74	59	72	48	60	3	3	3	6,5	6,3	6,7	5,6	6,3	6,5	6,8	7,3	7,0	6,9
4. Mohawk.....	95	70	95	73	87	74	77	87	61	75	4	3	3	4,7	5,4	7,1	6,1	5,8	4,6	5,4	6,5	7,1	5,9
5. Pickup.....	88	79	111	74	88	74	43	64	40	49	4	4	4	4,9	5,1	6,6	7,3	6,0	4,4	5,2	6,1	6,7	5,6
9. Freezer 69.....	82	85	95	74	88	75	80	110	71	87	5	4	5	5,9	7,0	7,6	5,8	6,6	4,6	6,9	7,3	6,5	6,3
29. W. V. 95 F.....	97	100	100	76	90	76	53	87	50	63	5	4	4	3,8	5,3	4,6	5,3	4,8	3,8	5,0	4,0	6,5	4,8
30. W. V. 69 F.....	89	74	91	76	90	77	51	76	43	57	4	4	4	3,9	5,0	6,0	5,7	5,2	3,9	4,6	5,8	6,3	5,2
15. Nr. 3823.....	92	83	101	77	91	77	44	71	37	51	5	5	5	—	4,6	4,0	6,2	4,9	—	4,2	3,6	5,6	4,5
20. Mars.....	94	78	94	78	90	78	72	91	71	78	4	3	3	5,7	6,1	6,1	5,1	5,8	5,7	6,4	6,7	6,3	6,3
18. Fertigolt.....	91	79	106	78	91	77	51	79	40	67	5	4	4	5,2	6,0	6,1	5,9	5,8	5,2	5,8	5,7	6,7	5,9
19. Alpine.....	81	85	94	78	91	77	90	103	80	91	—	4	4	6,8	6,8	6,7	6,4	6,7	6,8	6,6	6,9	7,7	7,0
14. Nr. 3815.....	97	78	108	79	91	77	56	82	40	59	5	4	5	—	4,1	5,1	6,2	5,1	—	3,2	3,8	6,4	4,5
27. Skagit.....	96	72	93	79	91	77	52	88	55	65	3	4	3	4,8	6,1	7,3	5,8	6,0	4,8	5,4	7,4	6,4	6,0
12. Nr. 3556.....	93	82	100	78	92	77	53	83	49	62	4	4	5	—	4,6	5,0	5,6	5,1	—	4,2	4,1	5,5	4,6
16. Nr. 3846.....	97	91	102	79	91	78	45	73	42	53	4	4	4	—	4,8	3,7	5,1	4,5	—	4,1	3,4	5,2	4,2
22. Kelpro.....	84	79	89	79	92	78	61	94	60	72	3	4	4	4,8	6,4	6,0	4,6	5,5	4,8	5,9	6,8	6,5	6,0
21. Fridol.....	84	77	91	79	92	78	56	79	47	61	5	4	5	5,0	5,1	5,2	6,9	5,6	5,0	4,1	4,3	6,5	5,0
26. Ralca.....	102	87	95	79	92	77	44	78	40	54	5	4	4	4,3	5,0	5,4	6,3	5,3	4,3	4,7	5,2	6,6	5,2
10. Neptune.....	98	83	95	79	92	79	69	121	74	88	3	4	4	5,8	5,9	7,1	7,1	6,5	4,7	5,2	6,1	7,0	5,8
24. Dark S. Perf....	83	76	95	79	92	78	77	114	57	83	3	4	4	4,9	5,1	6,7	5,3	5,5	4,9	5,3	6,7	5,8	5,7
13. Nr. 3794.....	94	79	101	80	92	77	39	71	41	50	4	5	4	—	4,4	5,5	5,6	5,2	—	4,1	3,5	5,2	4,3
23. Green Shaft....	110	91	109	78	92	79	64	108	48	73	4	4	4	5,1	5,8	6,9	6,9	6,2	5,1	5,1	6,1	6,7	5,8
28. Puget.....	88	74	100	78	92	79	56	101	50	69	4	4	4	4,9	5,3	5,8	6,5	5,6	4,9	5,1	6,2	7,1	5,8
17. Constanze.....	88	76	102	79	93	79	63	99	69	77	4	3	4	5,5	5,8	6,3	6,7	6,1	5,5	4,6	5,6	6,5	5,6
11. Sharpes 525....	91	80	107	81	94	80	58	94	63	72	3	4	4	5,3	6,7	7,0	5,9	6,2	4,9	6,0	7,1	7,4	6,4
Gennemsnit.....	92	81	99				58	87	54														

Tabel 4. Sorter af lave marvæarter 1970

Lbnr. og navn	Udbytte ved Tv 110																																
	Varmeenheder ved Tv 110			Tv ved høst			pct. af Freezer 69			pct. af D.S.P.			Plantemasse hkg/ha			Blangstedgaard			Frøstørrelse, pct.														
	Bl.	Sp.	Aa.	gns.	Bl.	Sp.	Aa.	Bl.	Sp.	Aa.	Bl.	Sp.	Aa.	Bl.	Sp.	Aa.	G	I	G	I	M	S	G	I	G	I	M	S	G	I	G	I	M
3. Orfac.....	605	710	617	644	98	100	95	64	112	81	57	95	63	148	347	166	67	20	10	3	41	29	23	7	63	19	13	5					
2. Myzar.....	619	726	638	661	109	111	100	54	103	70	48	88	55	144	339	171	82	11	5	2	60	22	13	5	75	13	8	4					
1. Dark Alaska 13.	642	738	646	675	117	121	111	48	63	48	42	54	37	195	356	200	13	22	43	22	1	11	46	42	14	19	42	25					
4. Mohawk.....	631	754	657	681	123	102	105	87	128	103	78	109	80	231	373	248	69	20	9	2	45	30	18	7	62	20	13	5					
6. Sharpes 78.....	649	762	662	691	95	108	91	58	68	57	52	58	44	170	340	191	44	23	21	12	26	26	26	22	36	22	25	17					
9. Freezer 69.....	673	774	680	709	100	107	99	100	100	100	89	85	78	258	355	270	58	21	16	5	22	32	38	8	59	20	16	5					
25. Salout.....	685	766	695	715	85	106	89	87	107	84	77	91	65	243	374	259	27	24	33	16	42	27	22	9	42	21	25	12					
5. Pickup.....	686	783	700	723	104	102	101	58	81	58	52	69	45	244	362	268	34	26	27	13	15	31	34	20	36	22	25	17					
30. W. V. 69 F.....	704	787	726	739	96	117	91	75	122	90	66	104	70	255	449	292	25	23	32	20	19	40	31	10	30	23	29	18					
29. W. V. 95 F.....	736	809	750	765	94	115	95	74	113	82	66	96	64	338	468	323	28	22	27	23	20	35	30	15	26	20	28	26					
19. Alpine.....	747	818	779	781	90	100	96	71	101	102	63	86	79	316	456	374	30	23	30	17	23	30	36	11	41	21	25	13					
22. Kelpro.....	751	826	765	781	97	111	102	90	93	115	80	79	90	410	463	411	32	20	31	17	29	33	24	14	50	23	19	8					
20. Mars.....	757	817	782	785	99	111	95	108	142	142	96	120	110	349	440	409	77	11	8	4	77	14	7	2	72	13	11	4					
27. Skagit.....	794	835	786	805	97	101	102	116	136	129	103	115	100	359	477	338	48	22	20	10	35	27	26	12	55	21	17	7					
17. Constanze.....	782	835	806	808	102	117	94	110	129	143	98	109	111	406	552	448	43	23	22	12	31	34	25	10	38	25	24	13					
15. Nr. 3823.....	786	870	790	815	106	115	100	70	94	83	62	80	65	382	534	357	4	9	35	52	1	4	37	58	4	8	35	53					
18. Fertigt.....	799	842	808	816	99	102	104	95	78	126	85	67	98	388	462	408	15	21	38	26	4	13	42	41	23	28	34	15					
14. Nr. 3815.....	803	852	802	819	111	126	115	80	72	92	72	61	72	398	515	361	8	15	43	34	1	8	51	40	7	15	43	35					
16. Nr. 3846.....	801	862	795	819	112	119	119	82	86	88	73	73	68	351	510	356	3	6	30	61	17	19	21	43	3	6	31	60					
26. Ralca.....	781	890	787	819	90	99	93	116	107	118	103	91	92	384	486	340	25	28	30	17	19	26	35	20	36	25	23	16					
23. Green Shaft.....	814	866	821	833	105	96	98	111	110	134	99	94	104	404	480	384	46	25	20	9	22	28	31	19	46	25	20	9					
10. Neptune.....	817	877	817	837	111	92	107	111	103	119	99	88	92	357	434	339	56	24	15	5	17	28	37	18	57	24	14	5					
24. Dark S. Perf....	828	877	815	840	105	92	108	112	118	129	100	100	100	402	495	373	62	18	13	7	28	26	31	15	66	16	12	6					
28. Puget.....	828	868	830	842	98	121	100	135	110	140	120	93	108	429	515	395	28	28	31	13	25	33	29	13	34	28	26	12					
13. Nr. 3794.....	835	904	826	855	101	102	96	115	95	108	102	81	84	357	488	303	3	7	38	52	1	3	37	59	2	7	35	56					
21. Fridol.....	837	904	828	856	108	94	109	104	109	122	92	93	94	392	456	384	14	26	42	18	4	18	45	33	17	27	38	18					
11. Sharpes 525....	873	989	882	915	97	107	91	46	34	34	41	29	26	238	245	175	36	23	26	15	21	27	29	23	29	21	28	22					
Måleprøve, hkg/ha.....								78,5	75,4	70,4	88,1	88,8	90,8																				
Gennemsnit.....								69,1	75,8	70,3	69,1	75,8	70,3	317	436	316	36	20	26	18	24	24	31	21	38	20	24	18					

Tabel 5. Sorter af lave marvæter 1970

Lbnr. og navn	Antal planter pr. m ²			Antal dage fra såning til høst v. Tv 110			Plantehøjde cm				Friske ærter frøfarve efter farvekort
	Bl.	Sp.	Aa.	Bl.	Sp.	Aa.	Bl.	Sp.	Aa.	gns.	Sp.
3. Orfac	71	102	63	58	68	59	33	47	29	36	4
2. Myzar	64	91	66	59	70	61	34	52	25	37	4
1. Dark Alaska 13	74	107	66	62	71	62	84	104	103	97	4
4. Mohawk	89	97	62	61	72	63	49	71	60	60	4
6. Sharpes 78	75	50	59	62	73	63	48	62	45	52	3
9. Freezer 69	91	88	65	65	75	66	77	94	73	81	4
25. Salout	60	71	48	66	74	67	72	67	52	64	4
5. Pickup	67	67	50	66	75	67	50	51	48	50	3
30. W. V. 69 F.	65	75	51	68	76	70	58	78	48	61	4
29. W. V. 95 F.	75	98	60	71	78	72	68	81	55	68	4
19. Alpine	65	93	59	72	79	75	78	79	69	75	4
22. Kelpro	70	86	60	73	80	73	79	95	49	74	4
20. Mars	63	92	64	73	79	75	67	69	55	64	4
27. Skagit	82	90	69	76	81	75	60	64	42	55	3
17. Constanze	78	83	68	75	81	77	79	81	64	75	4
15. Nr. 3823	59	71	62	76	84	75	53	59	44	52	5
18. Fertigolt	68	94	59	77	81	77	61	64	42	56	4
14. Nr. 3815	71	78	58	77	82	76	67	60	59	62	5
16. Nr. 3846	64	96	60	77	83	76	65	79	54	66	4
26. Ralca	70	56	68	75	86	75	59	64	40	54	4
23. Green Shaft	68	82	67	78	84	78	90	92	56	79	3
10. Neptune	74	89	60	78	85	77	78	94	74	82	4
24. Dark Skinned Perf.	75	84	64	79	85	77	91	96	69	85	4
28. Puget	66	89	71	79	84	78	74	84	57	72	4
13. Nr. 3794	65	88	48	79	87	78	52	66	52	57	5
21. Fridol	64	70	67	79	87	78	67	62	51	60	4
11. Sharpes 525	38	11	21	82	93	82	76	—	69	73	4
Gennemsnit	69	81	60				66	74	55		

Tabel 6. Orienterende forsøg med

Lbnr. og navn	Tenderometertal ved høst, usorterede <i>TR's at harvest, ungraded peas</i>						Tenderometertal på G I over 10,2 mm					
	Blangstedgd.		Spangsbj.		Aasum		Blangstedgd.		Spangsbj.		Aasum	
	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970
3. Orfac.....	121	98	94	100	109	95	119	103	98	107	117	99
2. Myzar.....	109	109	90	111	105	100	116	112	105	122	113	99
1. Dark Alaska 13.....	107	117	103	121	110	111	133	135	155	155	130	127
6. Sharpes 78.....	94	95	110	108	103	91	104	105	142	138	117	109
4. Mohawk.....	102	123	111	102	100	105	124	140	135	113	118	117
25. Salout.....	103	85	104	106	111	89	117	92	122	115	121	94
9. Freezer 69.....	110	100	102	107	102	99	116	98	128	119	110	102
5. Pickup.....	94	104	116	102	96	101	116	121	160	123	111	120
30. W. V. 69 F.....	97	96	121	117	103	91	103	114	167	135	127	106
29. W. V. 95 F.....	129	94	119	115	117	95	146	110	164	136	147	115
19. Alpine.....	87	90	93	100	120	96	93	98	113	107	134	113
20. Mars.....	103	99	110	111	92	95	109	110	121	120	96	104
22. Kelpro.....	96	97	114	111	115	102	102	113	143	130	128	116
27. Skagit.....	84	97	120	101	118	102	97	115	145	116	131	119
15. Nr. 3823.....	116	106	132	115	120	100	136	135	—	—	134	125
18. Fertigolt.....	99	99	105	102	105	104	114	113	127	125	124	126
14. Nr. 3815.....	95	111	129	126	122	115	120	156	—	—	153	151
16. Nr. 3846.....	98	112	128	119	114	119	135	134	—	158	141	146
26. Ralca.....	98	90	115	99	114	93	113	108	147	137	138	104
17. Constanze.....	102	102	102	117	111	94	114	120	130	132	129	108
23. Green Shaft.....	122	105	116	96	112	98	133	115	143	106	131	107
24. Dark Sk. Perf.....	109	105	122	92	120	108	123	114	148	104	130	117
10. Neptune.....	103	111	113	92	113	107	111	122	139	111	124	117
28. Puget.....	124	98	105	121	110	100	134	115	130	159	122	123
21. Fridol.....	114	108	126	94	122	109	147	129	150	127	142	142
13. Nr. 3794.....	97	101	122	102	135	96	122	118	—	148	150	117
11. Sharpes 525.....	98	97	98	107	110	91	108	103	128	146	119	103

sorter af lave marvæter 1969-70

sorterede ærter. TR's graded peas

G II 9,3 - 10,2 mm						M 8,2 - 9,3 mm						S 6,0 - 8,2 mm					
Blangstedgd.		Spangsbjerg		Aasum		Blangstedgd.		Spangsbjerg		Aasum		Blangst.		Spangsbj.		Aasum	
1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970
113	96	98	101	104	92	92	88	93	90	87	86	70	81	83	82	81	80
96	103	95	102	96	87	84	92	88	93	80	82	77	87	81	—	75	77
129	132	142	154	129	123	110	113	127	129	115	114	78	87	87	100	80	80
91	94	115	113	101	93	79	82	89	91	87	81	68	72	81	81	72	72
95	116	103	101	93	98	82	89	83	90	80	83	74	76	76	82	73	75
97	86	103	101	106	86	81	81	86	90	87	79	75	79	85	85	80	79
100	92	104	107	97	94	89	85	91	94	84	85	79	80	82	88	75	80
104	109	134	112	106	98	89	91	102	95	88	83	71	78	87	82	73	76
96	105	141	116	101	97	82	89	102	103	83	83	75	76	87	86	74	75
135	102	112	119	136	100	105	87	105	102	109	85	86	79	87	85	85	79
87	94	102	102	122	97	80	86	88	90	97	86	71	75	79	82	86	78
86	79	96	94	84	78	73	70	80	85	73	70	67	66	80	76	68	68
92	98	112	116	105	94	83	84	91	95	88	84	79	79	84	84	82	77
87	95	111	103	113	97	78	84	95	90	96	86	69	77	88	79	90	77
133	131	154	150	134	120	137	127	152	146	125	110	104	90	121	93	96	81
104	107	126	116	115	113	90	100	112	105	98	100	78	88	91	91	84	84
118	142	165	175	143	144	103	126	147	175	126	123	83	80	104	91	77	78
135	135	148	151	134	144	127	137	146	151	137	142	80	105	126	103	95	100
101	94	126	104	126	98	89	83	107	92	113	85	74	74	90	82	83	74
103	103	112	125	115	95	85	85	92	108	88	82	75	77	81	87	80	74
112	103	120	97	111	97	92	89	97	86	92	87	83	87	91	84	84	79
101	97	119	92	108	91	84	83	101	82	92	84	81	77	96	80	89	75
103	105	127	95	110	98	92	90	100	84	97	84	79	76	85	77	83	76
125	106	117	135	112	106	102	94	91	109	98	87	87	78	78	83	81	74
132	121	143	118	136	130	120	105	119	96	113	102	83	69	91	75	79	68
123	109	153	136	146	113	129	118	144	132	145	120	88	82	110	87	108	84
90	95	112	115	108	92	79	82	94	92	93	78	74	70	81	79	83	68

Tabel 7. Orienterende forsøg med

Lbnr.	Navn Variety	Frøleverandør	Varmer-	Antal dage		Antal	Plante-	Tærsket	Udbytte af	
			enheder	ved	tidligere eller				halm/	ved Tv 110
			Accumu-	senere end	Freezer	pr. m ²	masse	ærter	gennemsnit	
			lated	Days earlier or	Skinned	No of	Haulm	Tressed	Yield of	
			heat	later than	Dark	plants	+pods	shelled	at TR 110	
			units	Dark	Perf.	per m ²	hkg/ha	peas	average	
			at TR	Freezer	Perf.			hkg/	ha	1) 2)
			110	69						
3.	Orfac	L. Clause, Frankrig.	655	+7	+15	88	244	3,4:1	55,3	78 72
2.	Myzar	L. Clause, Frankrig.	682	+5	+13	80	246	3,6:1	54,0	76 70
1.	Dark Alaska 13	Asgrow, U.S.A.	705	+3	+11	89	256	5,9:1	37,4	53 48
6.	Sharpe 78	Sharpe & Co., England..	711	+3	+10	76	264	4,0:1	53,0	75 69
4.	Mohawk	Asgrow, U.S.A.	716	+2	+10	85	288	2,8:1	75,4	106 98
25.	Salout	C. Sperling, Tyskland...	733	—	+ 9	73	292	3,4:1	67,0	94 87
9.	Freezer 69	Asgrow, U.S.A.	737	—	+ 8	84	310	3,4:1	71,1	100 92
5.	Pickup	Sharpe & Co., England..	742	—	+ 8	77	293	4,1:1	58,0	82 75
30.	W. V. 69 F	Western Valley, U.S.A...	766	÷2	+ 6	74	317	3,5:1	70,7	99 92
29.	W. V. 95 F	Western Valley, U.S.A...	779	÷4	+ 4	88	332	4,0:1	65,5	92 85
19.	Alpine	Asgrow, U.S.A.	798	÷5	+ 3	80	362	4,3:1	68,3	96 88
20.	Mars	Asgrow, U.S.A.	799	÷5	+ 3	81	392	3,1:1	95,6	134 124
22.	Kelpro	van der Ploeg, Holland .	802	÷5	+ 3	78	387	4,3:1	73,0	103 95
27.	Skagit	W. Brotherton, U.S.A... .	811	÷6	+ 2	84	350	2,8:1	91,1	128 118
15.	Nr. 3823	A/S L. Dæhnfeldt	812	÷6	+ 2	78	346	4,7:1	60,9	86 79
18.	Fertigolt	R. J. Mansholt, Holland	815	÷7	+ 2	83	378	4,5:1	69,3	97 90
14.	Nr. 3815	A/S L. Dæhnfeldt	818	÷7	+ 1	82	353	5,4:1	55,3	78 72
16.	Nr. 3846	A/S L. Dæhnfeldt	820	÷7	+ 1	85	324	4,4:1	60,0	84 78
26.	Ralca	Royal Sluis, Holland....	823	÷7	+ 1	79	335	3,4:1	76,9	108 100
17.	Constanze	K. Schäfer, Tyskland....	824	÷7	+ 1	83	393	3,6:1	85,1	120 110
23.	Green Shaft	Hurst, England.	832	÷8	—	88	349	3,4:1	79,6	112 103
24.	Dark Sl. Perf.	Asgrow, U.S.A.	835	÷8	—	80	360	3,7:1	77,2	109 100
10.	Neptune	Sharpe & Co., England..	836	÷8	—	83	332	3,6:1	72,4	102 94
28.	Puget	W. Brotherton, U.S.A... .	837	÷8	—	81	383	3,6:1	84,4	119 109
21.	Fridol	Sluis en Groot, Holland.	840	÷9	—	76	339	3,6:1	73,6	104 95
13.	Nr. 3794	A/S L. Dæhnfeldt	843	÷9	— 1	79	308	3,6:1	67,1	94 87
11.	Sharpe 525	Sharpe & Co., England..	892	÷13	— 5	58	234	4,7:1	41,1	58 53

LSD₉₅1) Angivet som pct. af måleprøven Freezer 69 *As % of Freezer 69.*2) Angivet som pct. af måleprøven Dark Skinned Perfection *As % of Dark Skinned Perfection*

Frøstørrelse, pct., gns. Sieve-size % average Blangstedgaard og Aasum ³⁾				Karakterer 0-10, frosne ærter, størrelse M 1970 Quality assessment, quick frozen					Antal inter- nodier til 1. blomst <i>No of nodes to 1st flower</i>	Antal bælge pr. stilk <i>No of pods per truss</i>	Bælg- form ⁴⁾ <i>Pod shape</i>	Tærskel- ethed ⁵⁾ <i>Vining ability</i>
				farve colour	smag flavour	sød- hed sweet- ness	melet- hed meali- ness	10 = mest sød				
G I	G II	M	S	10 = mørkest grøn	10 = ensartet	10 = bedst	10 = mest sød	10 = mest melet				
66	21	10	3	6,0	6,7	6,9	6,5	2,5	8-9	1-2	S B	let
69	17	10	4	7,3	6,3	6,4	4,6	4,3	9	1-2	St R	let
11	19	44	26	9,0	7,0	1,2	4,8	9,2	9-10	1-2	St R	let
38	24	24	14	6,3	6,7	—	—	—	9-10	1-2	St R	let
66	20	10	4	7,0	5,7	7,1	5,3	3,5	9-10	1-2	St R	meget let
44	24	22	10	6,7	5,3	6,3	7,1	2,7	10	1-2	S B	let
57	22	15	6	7,0	4,3	6,6	6,7	3,5	10	1-2	St R	meget let
30	25	29	16	6,0	6,3	5,6	6,3	3,0	9-10	1-2	St R	let
33	26	27	14	8,3	7,3	6,4	5,6	4,2	10	1-2	St R	meget let
27	26	30	18	6,7	4,3	5,9	5,8	4,1	10	1-2	St R	meget let
39	25	25	11	6,7	4,3	6,5	5,8	2,6	13	1-2	St R	meget let
75	13	9	3	8,0	6,3	4,6	5,5	4,3	12-13	1-2	St R	meget let
51	23	18	8	6,7	5,7	7,2	6,1	2,5	12-13	1-2	S B	let
52	24	17	7	7,7	8,0	6,8	6,5	3,2	12-13	1-2-3	St R	meget let
4	9	41	46	6,7	6,7	3,0	4,0	7,1	13	1-2	S K	ret svær
20	27	37	16	7,3	7,3	6,1	6,3	3,9	14	1-2	St B	ret svær
9	17	45	29	5,7	4,3	—	—	—	13	1-2	S K	ret let
3	7	35	35	5,7	6,7	2,6	4,5	7,1	13	1-2	S K	ret let
27	29	32	12	5,3	7,7	5,5	4,8	3,7	10-11	1-2	S B	ret let
44	26	22	8	5,7	5,0	4,8	5,2	5,1	13	1-2	S B	ret let
53	27	15	5	6,7	5,0	6,5	6,5	2,7	13-14	1-2	S B	meget let
61	22	12	5	6,7	5,0	5,9	6,4	2,4	14-15	1-2	St R	let
51	29	16	4	7,0	5,3	5,6	6,5	4,0	15	2-3	St R	meget let
35	33	25	7	7,3	7,0	4,0	5,0	6,6	14-15	2-3	St R	let
19	28	39	14	6,7	6,7	6,1	6,0	4,7	13-14	1-2	St B	ret svær
3	7	41	49	—	—	2,9	4,5	7,5	13	2-3	S K	ret let
36	29	24	11	9,3	7,7	7,3	6,6	3,2	14	2-3	St R	ret let
						1,7	1,4	1,6				

3) G I = > 10,2 mm i diameter
 G II = 9,3 - 10,2 » »
 M = 8,2 - 9,3 » »
 S = 6,0 - 8,2 » »

4) St = Stump *blunt*
 S = Spids *pointed*
 R = Ret *straight*
 B = Buert *slightly curved*
 K = Krum *markedly curved*

5) Meget let *very easy*
 Let *easy*
 Ret let *rather easy*
 Ret svær *rather difficult*

Tabel 8. Sorter af lave marværtter 1971

Lbnr.	Navn	Udbytte ved Tv110								Plante- masse hkg/ha	Frøstørrelse pct.										
		Varmeenheder		Tv ved		pct. af		pct. af			Spangsbjerg				Aasum						
		ved Tv 110	høst	Freezer	69	D.S.P.	Freezer	69	D.S.P.		Sp. Aa.	Sp. Aa.	G	I	G	I	M	S	G	I	G
5.	Somette....	685	723	704	113	112	105	80	66	81	351	321	7	21	51	21	15	22	35	28	
8.	Dash.....	704	743	724	103	101	108	73	68	74	397	397	16	28	40	16	32	21	26	21	
4.	Rurik.....	745	785	765	96	97	108	107	68	109	359	393	5	27	38	30	14	22	30	34	
24.	Frivita.....	752	782	767	110	98	165	128	104	130	441	386	30	40	24	6	21	23	33	23	
7.	Freezer 69 .	745	792	769	99	98	100	100	63	101	367	412	28	25	28	19	36	17	29	18	
9.	Stop.....	759	792	776	91	98	159	136	100	138	380	385	5	32	40	23	22	28	28	22	
1.	Mendely...	761	799	780	105	108	124	101	78	103	436	420	29	32	27	12	40	19	23	18	
11.	Cadet.....	766	799	783	102	108	117	99	73	101	425	372	18	24	37	21	32	20	29	19	
12.	Luna.....	759	821	790	97	97	95	107	59	108	371	451	28	23	30	19	44	21	23	12	
21.	Valiant....	747	833	790	102	105	107	120	67	122	365	428	24	28	24	24	38	21	26	15	
10.	Minigolt...	762	829	796	96	107	127	134	79	136	398	444	2	9	40	49	22	25	35	18	
2.	Forsy.....	765	845	805	98	99	99	129	62	131	418	501	20	25	36	19	35	21	27	17	
22.	Cormorant.	763	856	810	104	110	123	110	77	111	474	497	34	36	22	8	38	24	25	13	
25.	Gravita....	799	845	822	103	107	151	132	95	134	521	434	6	19	43	32	16	20	36	28	
23.	Kestrel....	786	863	825	94	106	126	57	79	58	436	405	23	31	31	15	30	23	29	18	
6.	Frizette....	797	853	825	104	96	131	127	82	128	446	475	3	16	47	34	6	13	39	42	
3.	Rodeo.....	799	861	830	103	99	147	127	92	128	491	472	26	28	30	16	24	21	34	21	
26.	Dark S.Perf.	840	869	855	111	103	159	99	100	100	423	462	49	27	18	6	41	24	23	12	
15.	Alfarat....	826	913	870	102	101	140	128	88	130	453	366	22	31	30	17	20	25	37	18	
13.	Trio.....	845	895	870	100	111	171	128	107	130	401	399	48	24	18	10	36	29	27	8	
14.	Betamu....	848	917	883	99	99	152	142	96	143	351	387	21	30	31	18	23	27	36	14	
19.	4546/69....	881	931	906	112	99	181	144	113	146	343	417	14	40	38	8	24	26	34	16	
17.	Multistar ..	888	942	915	108	95	184	159	115	161	323	387	30	36	28	6	32	26	30	12	
20.	4658/69....	892	940	916	106	117	181	132	113	134	314	393	23	38	31	8	37	31	25	7	
16.	Mulva.....	899	944	922	76	99	192	115	121	117	434	439	3	10	36	51	21	24	36	19	
18.	4527/69....	903	952	928	100	96	186	129	116	130	320	450	11	35	43	11	21	26	37	16	
	Måleprøve hkg/ha.....						47,0	59,9	74,9	59,1											
	Gennemsnit.....						65,7	70,1	65,7	70,1	401	419	20	28	33	19	28	23	30	19	

Table 9. Sorter af lave marvæter 1971

Lbnr.	Navn	Antal planter pr. m ²			Antal dage fra såning til høst ved Tv 110			Plantehøjde cm			Friske ærter frøfarve efter farvekort	Kvalitetsbedømmelse af frosne ærter størrelse M	
		Sp.	Aa.		Sp.	Aa.	gns.	Sp.	Aa.	gns.		Sp.	melethed
5.	Somette	68	53		79	76	78	70	63	67	2	—	—
8.	Dash	92	56		81	78	80	98	78	88	4	4,2	5,8
4.	Rurik	66	54		86	83	85	95	68	82	4	5,0	4,5
24.	Frivita	65	51		87	82	85	67	55	61	4	5,5	7,0
7.	Freezer 69	80	55		86	83	85	104	99	102	4	7,0	5,0
9.	Stop	82	60		87	83	85	65	56	61	4	6,7	5,0
1.	Mendely	79	62		87	84	86	96	61	79	2	—	—
11.	Cadet	83	59		88	84	86	70	61	66	5	5,0	6,0
12.	Luna	87	59		87	85	86	93	81	87	4	—	—
21.	Valiant	73	54		86	86	86	76	90	83	4	8,0	5,2
10.	Minigolt	84	54		88	86	87	71	77	74	4	6,7	4,8
2.	Forsy	70	49		88	87	88	96	90	93	4	—	—
22.	Cormorant	84	56		88	88	88	67	74	71	5	—	—
25.	Gravita	84	56		90	87	89	74	78	76	5	8,2	5,2
23.	Kestrel	87	52		89	88	89	76	71	74	4	—	—
6.	Frizette	90	53		90	87	89	101	87	94	4	6,7	4,8
3.	Rodeo	69	50		90	88	89	85	76	81	5	7,3	5,5
26.	Dark S. Perf.	71	50		93	88	91	98	73	86	5	6,7	5,2
15.	Alfarat	99	73		92	92	92	77	84	81	4	7,0	6,3
13.	Trio	82	66		94	90	92	83	82	83	4	—	—
14.	Betamu	104	72		94	92	93	77	91	84	4	5,8	5,2
19.	4546/69	91	60		96	93	95	93	121	107	4	—	—
17.	Multistar	104	58		97	94	96	90	99	95	4	3,7	5,8
20.	4658/69	96	53		97	94	96	81	92	87	4	—	—
16.	Mulva	110	61		98	94	96	93	105	99	3	7,0	6,7
18.	4527/69	102	60		98	94	96	95	115	105	4	—	—
	Gennemsnit	85	57					84	82				
	LSD ₉₅											1,3	1,4

Tabel 10. Sorter af lave marvæarter 1972

Lbnr.	Navn	Varmeenheder		Udbytte ved Tv110				Plante- masse hkg/ha	Frøstørrelse pct.												
		ved Tv 110		pct. af		pct. af			Spangsbjerg				Aasum								
		Sp.	Aa.	Freezer 69	D.S.P.	Sp.	Aa.		G	I	G	II	M	S	G	I	G	II	M	S	
8.	Dash	719	723	721	96	124	80	102	51	107	404	285	5	18	42	35	33	38	26	3	
4.	Rurik	781	769	775	116	108	137	95	88	99	356	263	3	27	55	15	16	26	40	18	
7.	Freezer 69	784	766	775	92	139	100	100	64	105	402	265	9	23	44	24	66	27	6	1	
9.	Stop	787	766	777	91	100	155	116	99	122	380	220	3	16	49	32	17	31	42	10	
24.	Frivita	792	778	785	110	121	169	126	108	132	405	278	11	40	40	9	33	35	27	5	
11.	Cadet	816	762	789	106	133	114	92	73	97	393	234	18	38	33	11	43	37	15	5	
21.	Valiant	804	786	795	103	117	124	105	79	110	400	273	25	37	27	11	48	30	15	7	
6.	Frizette	816	802	809	106	108	141	95	90	100	427	260	2	16	63	19	11	20	48	21	
10.	Minigolt	818	808	813	97	105	169	109	108	115	452	261	4	23	56	17	17	26	41	16	
3.	Rodeo	833	813	823	105	102	102	105	65	111	391	279	20	33	31	16	26	30	30	14	
25.	Gravita	833	827	830	105	101	140	92	89	97	399	299	7	29	47	17	22	24	35	19	
15.	Alfarat	840	834	837	101	98	107	100	68	105	436	292	28	36	25	11	29	33	27	11	
26.	Dark S. Perf.	850	829	840	97	100	156	95	100	100	516	314	38	30	24	8	50	21	20	9	
14.	Betamu	853	858	856	96	89	107	109	69	114	411	285	24	33	28	15	17	28	38	17	
27.	Nr. 4877	898	862	880	117	92	113	114	72	120	370	298	23	34	28	15	23	24	33	20	
16.	Mulva	902	889	896	103	92	91	140	58	147	469	407	15	34	34	17	23	27	33	17	
17.	Multistar	916	889	903	97	92	145	169	93	178	483	401	25	38	27	10	41	29	22	8	
Måleprøve hkg/ha							50,5 51,3 79,0 48,9														
Gennemsnit							63,9 56,3 63,9 56,3					417 289		15 30 38 17 30 29 29 12							

Tabel 11. Sorter af lave marvæarter 1972

Lbnr.	Navn	Antal planter		Antal dage		Plantehøjde, cm			Friske ærter		Kvalitetsbedømmelse	
		pr. m ²		fra såning		til høst			frøfarve		af frosne ærter	
		Sp.	Aa.	Sp.	Aa.	Sp.	Aa.	gns.	farvekort	størrelse M		
8.	Dash	89	75	83	79	111	85	98	5	2,0 6,6		
4.	Rurik	64	67	87	82	78	62	70	5	3,1 3,4		
7.	Freezer 69	91	72	87	82	110	86	98	4	4,0 4,7		
9.	Stop	75	68	87	82	67	47	57	3	5,6 2,0		
24.	Frivita	72	66	88	82	64	48	56	4	5,0 5,0		
11.	Cadet	90	73	89	81	73	51	62	4	5,3 2,0		
21.	Valiant	76	70	88	83	85	63	74	4	7,3 6,6		
6.	Frizette	75	80	89	84	104	71	88	3	8,7 2,0		
10.	Minigolt	84	73	89	84	66	54	60	4	3,0 2,0		
3.	Rodeo	69	67	90	85	87	63	75	4	4,7 1,7		
25.	Gravita	67	70	90	86	85	73	79	4	6,0 5,4		
15.	Alfarat	88	80	91	86	96	66	81	4	6,0 1,7		
26.	Dark S. Perf.	92	76	92	86	109	68	89	4	6,0 5,3		
14.	Betamu	81	78	92	88	93	68	81	4	6,0 4,3		
27.	Nr. 4877	86	80	95	88	112	68	90	4	7,7 5,0		
16.	Mulva	88	75	96	90	104	77	91	4	6,3 3,7		
17.	Multistar	80	81	97	90	99	77	88	4	5,0 6,6		
Gennemsnit		80	74			91	66			5,4 3,9		

Tabel 12. Orienterende forsøg med sorter af lave marværter 1971-72

Lbnr. og navn	Tenderometertal ved høst usorterede TR's at harvest, ungraded peas				Tenderometertal på sorterede ærter. TR's graded peas															
	Spangsbj.		Aasum		G I over 10,2 mm				G II 9,3 - 10,2 mm				M 8,2 - 9,3 mm				S 6,0 - 8,2 mm			
	1971	1972	1971	1972	Spangsbj.	Aasum	1971	1972	Spangsbj.	Aasum	1971	1972	Spangsbj.	Aasum	1971	1972	Spangsbj.	Aasum		
	1971	1972	1971	1972	1971	1972	1971	1972	1971	1972	1971	1972	1971	1972	1971	1972	1971	1972	1971	1972
8. Dash	103	96	101	124	124	125	124	140	120	112	102	122	93	97	88	112	79	80	78	94
4. Rurik	96	116	97	108	120	153	122	128	110	148	117	127	92	116	90	97	76	78	76	76
7. Freezer 69	99	92	98	139	117	110	115	142	105	102	103	139	86	83	80	122	83	74	78	102
9. Stop	91	91	98	100	94	106	120	110	93	106	103	107	92	91	88	92	85	89	83	86
24. Frivita	110	110	98	121	125	135	124	131	118	123	110	127	101	108	92	113	83	85	78	83
11. Cadet	102	106	108	133	130	126	132	146	108	121	103	137	93	95	84	113	82	78	74	77
21. Valiant	102	103	105	117	116	120	124	123	103	106	102	118	94	89	91	95	83	77	82	80
10. Minigolt	96	97	107	105	115	110	123	117	108	108	113	114	103	94	101	100	90	82	87	78
6. Frizette	104	106	96	108	132	123	125	121	127	123	118	120	103	111	100	112	82	78	80	78
25. Gravita	103	105	107	101	125	126	124	118	119	124	125	110	105	107	105	96	83	76	85	75
3. Rodeo	103	105	99	102	131	133	116	120	110	121	103	110	93	92	86	90	78	73	75	73
26. Dark S. Perf.	111	97	103	100	133	112	116	111	103	99	103	97	92	83	85	83	84	76	76	76
15. Alfarat	102	101	101	98	120	115	121	107	107	103	110	104	97	89	95	93	88	78	87	79
14. Betamu	99	96	99	89	121	109	115	100	105	103	103	96	90	86	94	89	79	76	83	76
16. Mulva	76	103	99	92	100	126	120	98	93	117	109	97	84	92	100	85	71	75	78	66
17. Multistar	108	97	95	92	124	122	107	104	106	102	93	91	95	87	87	78	89	73	76	67

Tabel 13. Orienterende forsøg med

Lbnr.	Navn Variety	Frøleverandør	Varme- enheder ved Tv 110 <i>Accumu- lated heat units at TR 110</i>	Antal dage tidligere eller senere end		Antal planter pr. m ² <i>No of plants per m²</i>	Plante- masse <i>Haulm + pods hkg/ha</i>	Tærsket halm/ grønne ærter <i>Tressed haulm/ shelled peas</i>
				<i>Days earlier or later than</i>	Dark Skinned Perf.			
8.	Dash	Asgrow, U.S.A.....	722	+ 4	+10	78	371	7,4:1
4.	Rurik	Sluis en Groot, Holland.	770	—	+ 6	63	343	5,5:1
7.	Freezer 69	Asgrow, U.S.A.....	772	—	+ 6	74	362	6,7:1
9.	Stop	van Waveren, Tyskland .	776	—	+ 6	71	341	4,9:1
24.	Frivita	C. Sperling, Tyskland ...	776	—	+ 6	63	377	4,1:1
11.	Cadet	K. Schäfer, Tyskland ...	786	÷ 1	+ 5	76	356	5,6:1
21.	Valiant	Hurst, England	793	÷ 2	+ 4	68	367	5,4:1
10.	Minigolt	R. J. Mansholt, Holland	804	÷ 3	+ 4	73	389	5,2:1
6.	Frizette	Sluis en Groot, Holland.	817	÷ 4	+ 2	74	402	5,8:1
25.	Gravita	C. Sperling, Tyskland ...	826	÷ 4	+ 2	69	413	5,6:1
3.	Rodeo	van der Ploeg, Holland .	827	÷ 4	+ 2	63	408	6,2:1
26.	Dark S. Perf.	Asgrow, U.S.A.....	847	÷ 6	—	72	429	6,3:1
15.	Alfarat	A/S L. Dæhnfeldt	853	÷ 7	—	85	386	6,0:1
14.	Betamu	A/S L. Dæhnfeldt	869	÷ 8	÷ 2	84	359	5,7:1
16.	Mulva	A/S L. Dæhnfeldt	909	÷ 11	÷ 5	83	437	8,0:1
17.	Multistar	A/S L. Dæhnfeldt	909	÷ 11	÷ 5	80	399	4,6:1
LSD ₀₅								

- 1) Angivet som pct. af måleprøven Freezer 69 *As % of Freezer 69.*
- 2) Angivet som pct. af måleprøven Dark Skinned Perfection *As % of Dark Skinned Perfection.*
- 3) G I = > 10,2 mm i diameter
 G II = 9,3 - 10,2 » »
 M = 8,2 - 9,3 » »
 S = 6,0 - 8,2 » »

Udbytte af grønne ærter ved Tv 110 gennemsnit		Karakterer 0-10 Quality assesment										Antal bælge pr. stilk	Bælg-form ⁴⁾	Tærskelethed ⁵⁾
		Frøstørrelse, pct., gns. ³⁾ Sieve-size % average						frosne ærter størrelse M quick frozen			Antal inter-nodier til 1. blomst			
Yield of shelled peas at TR 110 average		G I	G II	M	S	10 = mørkest grøn	10 = mest sød	10 = mest melet	No of nodes to 1st flower	No of pods per truss		St	R	Meget let
hkg/ha	1) 2)													
46,7	89	71	21	26	34	19	8,5	6,2	3,1	9	1-2	St R	meget let	
58,2	111	89	10	25	41	24	8,0	4,0	4,1	9-10	1-2	S B	ret svær	
52,2	100	80	35	23	27	15	8,0	4,9	5,5	9	1-2	St R	meget let	
73,4	141	112	12	27	39	22	7,5	3,5	6,2	9	1-2	S B	ret svær	
76,1	146	116	24	35	31	10	8,0	6,0	5,3	9	1-2	S B	let	
54,7	105	84	28	30	28	14	8,0	4,0	5,2	10	1-2	St R	meget let	
59,7	114	91	34	29	23	14	8,0	5,9	7,7	10	1-2	St R	let	
70,3	135	107	11	21	43	25	8,0	3,4	4,9	13	1-2	St R	ret svær	
64,3	123	98	5	16	49	30	7,5	3,4	7,7	12-13	1-2	S K	ret svær	
67,1	129	102	13	23	40	24	8,5	5,3	7,1	12-13	1-2	S K	let	
62,6	120	96	24	28	31	17	8,5	3,6	6,0	14	1-2	St R	meget let	
65,5	125	100	44	26	21	9	8,5	5,3	6,4	14	1-2	St R	meget let	
62,0	119	95	25	31	30	14	8,0	4,0	6,5	13	2-3	St R	let	
66,6	128	102	21	30	33	16	8,0	4,8	5,9	15	2-3	St R	let	
69,3	133	106	15	24	35	26	7,0	5,2	6,7	15	2-3	St R	let	
85,5	164	131	32	32	27	9	8,0	6,2	4,4	15	2-3	St R	let	

- 4) St = stump *blunt*
 S = spids *pointed*
 R = ret *straight*
 B = buet *slightly curved*
 K = krum *markedly curved*

- 5) Meget let *very easy*
 let *easy*
 ret svær *rather difficult*

sorteringer i begge år; set i relation til tenderometer-tallet på de usorterede ærter ved høst, giver tallene mulighed for at bedømme andre kvalitetsmæssige egenskaber end det, der udtrykkes ved den organoleptiske bedømmelse. Jo mindre forskel der er mellem tenderometer-tallet på de enkelte størrelser jo bedre. De småfrøede sorter vil som regel have et meget højt tenderometer-tal både på størrelse G I, G II og M i forhold til usorterede.

I tabel 7 er foruden gennemsnitsudbytte givet en oversigt af nogle gennemsnitsresultater for de to år, samt nogle oplysninger til karakterisering af sorterne. Ud fra disse resultater kan følgende sorter fremhæves:

TIDLIGE

Orfac og *Myzar* er særdeles tidlige, de er kortstråede, meget storfrøede og af god kvalitet. Det er almindeligt at udbyttet for de tidligste sorters vedkommende ligger noget lavere end for middeltidlige og sildige sorter.

Mohawk, der er to dage tidligere end *Freezer 69*, er højtydende, meget storfrøet og af god kvalitet. *Dark Alaska 13*, der er en mørkfrøet Alaska med samme vækstform som denne, giver et lille udbytte, frøene er små og meget mørkegrønne, men med lav karakter for smag og høj karakter for melethed.

MIDDELTIDLIGE

W. V. 69 F giver samme udbytte som *Freezer 69*. Den er ret småfrøet og af særdeles god kvalitet.

Mars giver et konstant, særdeles højt udbytte. Frøene er meget store og med særdeles god farve, men med noget lav karakter for smag. *Skagit* giver et meget højt udbytte, den er ret storfrøet og af meget fin kvalitet. Er ifølge engelske undersøgelser meget modtagelig for ærteskimmel (*Peronospora pisi*).

Fertigolt giver et stort udbytte af små frø, med god farve og kvalitet.

De fire nummersorter fra A/S L. Dæhnfeldt er alle særdeles småfrøede, udbyttet er ret lavt, og kun nr. 3823 har acceptabel karakter for frøfarve, men har lav karakter for smag.

SILDIGE

Green Shaft, samme tidlighed, udbytte og kvalitet som *Dark Skinned Perfection*, men med lidt mindre frøstørrelse. Den har meget store, 10-11 cm lange bælg. *Puget* giver et stort udbytte af middelstore frø med god farve, men med noget lav karakter for smag. *Fridol* giver et godt udbytte af små frø af god kvalitet. *Sharpes 525* er meget sildig, udbyttet er lavt i 1970, hvilket skyldes svigtende plantebestand. Frøene er middelstore og af særdeles god kvalitet.

Forsøg 1971-72

Resultatopstillingen er den samme som i foregående forsøgsserie.

Tabel 8 og 10. Der er nogenlunde god overensstemmelse mellem sorterens varmeenheder i de to år. Forskellen i tidlighed mellem tidligste og sildigste sort er i 1971 19 dage og i 1972 15 dage og mellem de to måleprøver henholdsvis 7 og 5 dage. Forskellen i frøstørrelse mellem Spangsbjerg og Aasum er her mindre udpræget end i tidligere forsøg.

Tabel 9 og 11. Af samme årsag som omtalt ved forsøgene i 1969 (tabel 3), er der ikke foretaget nogen farvebedømmelse på frosne ærter hverken i 1971 eller 1972. Farvebedømmelsen på friske ærter viser imidlertid, at de sorter, der har deltaget i forsøgene begge år, alle er mørkfrøede. Det kan dog heller ikke udelukkes, at indholdet af gule frø i prøverne har påvirket bedømmelsen for sødhed og melethed.

Tabel 12. Tenderometer-tallene ved høst ligger i denne forsøgsserie ret tæt grupperet omkring 100, med enkelte undtagelser i forsøget ved Aasum i 1972.

Tabel 13 (oversigtstabel). Forholdet mellem tærsket halm og grønne ærter er, såvel i disse som i foregående forsøg, kun vejledende, idet det er påvirket af om ærterne er høstet i mere eller mindre våd tilstand.

Af de afprøvede sorter kan følgende fremhæves:

TIDLIGE

Dash er meget tidlig, langstrået, ret småfrøet, udbyttet lavt i forhold til måleprøverne, men

kvaliteten særdeles god. *Rurik* og *Stop* er begge af samme tidlighed som *Freezer 69*, meget småfrøene, sidstnævnte giver et særdeles stort udbytte. De har begge lav karakter for sødhed og *Stop* nogen tendens til melethed. *Frivita* er ligeledes af samme tidlighed som *Freezer 69*, den er særdeles højtydende, med små til middelstore frø af god kvalitet.

MIDDELTIDLIGE

Minigolt og *Gravita* er begge højtydende, småfrøede, førstnævnte med lav karakter for sødhed og sidstnævnte med tendens til melethed.

SILDIGE

Mulva, multipod type, meget sildig, højtydende, småfrøet med nogen tendens til melethed. *Multistar* er ligeledes en multipod type, meget sildig, særdeles højtydende med middelstore frø og god kvalitet. Den er i 1974 anmeldt til nyhedsafprøvning i henhold til lov nr. 169 af 15. maj 1968 om beskyttelse af forædlerrettigheder for planter.

Diskussion og konklusion

Med den gennemførte mekanisering af produktionen, er grønne ærter nu en af de vigtigste grønsager i Europa. Det dyrkede areal er ca. 210.000 ha hvoraf Danmarks andel kun udgør ca. 3000 ha med en årlig produktion på ca. 12.000 tons. Trods det beskedne areal her i landet er det den vigtigste afgrøde til konservesindustrien og sammen med England og Sverige er vore klimatiske forhold for dyrkningen af ærter blandt de bedste i Europa.

Da den kontinuerlige afprøvning af sorter af lave grønne ærter begyndte i 1960, var der et stort behov for at finde de bedst egnede sorter til dyrkningen og den industrielle forarbejdning. En stadig tilgang af nye sorter og ændrede krav til råvaren gjorde en kontinuerlig sortsafprøvning aktuel.

I gennem den 12 årige periode sortsafprøvningen har været gennemført, er et meget stort sortsmateriale blevet undersøgt. På grund af de mange forskellige krav industrien stiller for at kunne indpasse sorter i en fuldt programmeret

dyrkning, hvor foruden udbytte og kvalitet også tidlighed, ensartethed i udvikling, frøstørrelse m.m. har betydning, har man fra Forsøgsvirksomhedens side ikke foretaget nogen direkte anerkendelse af sorter som for de øvrige grønsagsarter. Formålet har været at give så mange relevante oplysninger om de enkelte sorter som muligt og dermed overlade til industrien selv at vælge de sorter, som passer bedst ind i produktionen ved den enkelte virksomhed.

Udfra resultaterne i de to sidste forsøgsserier 1969-70 og 1971-72, er følgende sorter fremhævet:

Tidlige: Orfac, Myzar, Mohawk, Dark Alaska 13, Dash, Rurik, Stop og Frivita.

Middeltidlige: W. V. 69 F, Mars, Skagit, Fertigolt, Minigolt og Gravita.

Sildige: Green Shaft, Puget, Fridol, Sharpes 525, Mulva og Multistar.

Summary

Variety trials with vining peas have been carried out in two series of trials, 1969-70 and 1971-72, at the State Research Stations Blangstedgaard (clay loam), Spangsbjerg (sandy loam), and stationed at Aasum (deep rich sandy loam).

In both series of trials a total of 56 varieties were submitted from Danish and foreign seed firms, of which 13 varieties were withdrawn after one year of trial.

The peas were sown in late April to early May if weather permitted. Seed rates were calculated to give a plant density of about 80 plants/m², with a distance of 12 cm between rows.

In table 2-5 and 8-11 are presented the data from each year. Heat units are accumulated daily mean temperature in centigrades minus 4,4 C° from sowing to TR 110. Yield of shelled peas at TR 110 is expressed as percentage of yield of the two standard varieties *Freezer 69* and *Dark Skinned Perfection*. Sieve-size is recorded at each center and expressed as percentage of the following sizes: G I > 10,2 mm, G II 9,3-10,2 mm, M 8,2-9,3 mm and S 6,0-8,2 mm. In table 6 and 12 are presented the tenderometer readings (TR) of ungraded peas and of each sieve-size.

Quality is assessed on quick frozen samples, mostly of sieve-size M. Average scores from 0-10 for flavour, sweetness, mealiness and in some

cases for colour. Raw pea colour is recorded using R.H.S. colour charts and on a 0-10 scale for darkest green. The main data on yield, sieve-size and quality are presented in table 7 and 13 besides plant characteristics such as number of nodes to 1st flower, number of pods per truss and pod shape.

Considerations of individual varieties

Trials in 1969-70

EARLY GROUP

Orfac and *Myzar* were very early, low yielding, of moderate haulm length, producing very large peas of good quality. *Mohawk* was two days earlier than *Freezer 69*, produced high yields of large peas of good quality. *Dark Alaska 13* is a darkseeded Alaska, low yielding small seeded, very dark green with low scores for flavour and tendency to mealiness.

MID-SEASON GROUP

W. V. 69 F gave the same yield as *Freezer 69*, rather small seeded of very good quality. *Mars* gave very high yields of very large peas with high scores for colour, but rather low scores for flavour. *Skagit* gave high yields of rather large seed of very good quality. According to English investigations it is susceptible to downy mildew. *Fertigolt* produced high yields of small peas of good quality.

LATE GROUP

Green Shaft, same earliness, yield and quality as *Dark Skinned Perfection*, with a little smaller sieve-size. *Puget* gave high yields of medium sized dark peas with rather low scores for flavour. *Fridol* gave high yields of small peas of good quality. *Sharpes 525* is very late, with low yields in 1970 on account of poor plant population. Medium sized peas of very good quality.

Trials in 1971-72

EARLY GROUP

Dash is very early, long haulm length, rather small seeded, low yields, but of very good quality.

Rurik and *Stop* are both of same earliness as *Freezer 69* with very small sieve-size, the latter producing high yields. Both with low scores for sweetness. *Frivita* gave high yields of small to medium peas of good quality.

MID-SEASON GROUP

Minigolt and *Gravita* were both high yielding producing small seeds, the former with low scores for sweetness and the latter with tendency to mealiness.

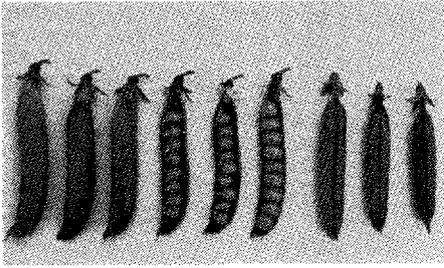
LATE GROUP

Mulva is a multipod type, very late, producing high yields of small seeded peas with some tendency to mealiness. *MultiStar* is a multipod type, very late producing very high yields of medium sized peas of good quality. Application for Plant Breeders Right was made for this variety in 1974.

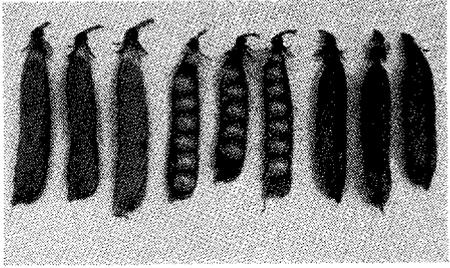
Litteraturliste

- Anon., (1963): Orienterende sortsforsøg med lave marvæarter 1960-62. 714. Meddelelse fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.
- Anon., (1966): Sortsforøg med lave marvæarter 1963-65. 770. Meddelelse fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.
- Anon., (1966): Sorter af lave marvæarter til friskforbrug. 793. Meddelelse fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.
- Anon., (1969): Sorter af lave marvæarter 1966-67. 904. Meddelelse fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.
- Jensen, J. (1967): Sorter af lave marvæarter 1963-65. Tidsskrift for Planteavl, 771. Beretning: 70, 459-482.
- Jensen, J. (1970): Sorter af lave marvæarter 1966-67. Tidsskrift for Planteavl, 924. Beretning: 74, 497-517.
- R.H.S. Colour Chart, (1966). The Royal Horticultural Society, London.

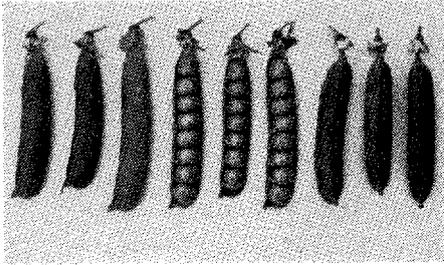
Manuskript modtaget den 27. juni 1974.

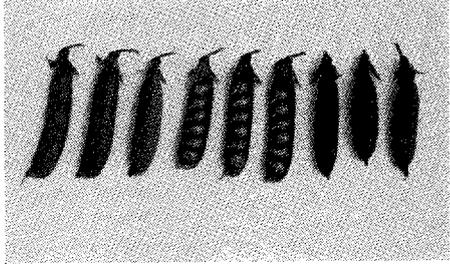
Orfac

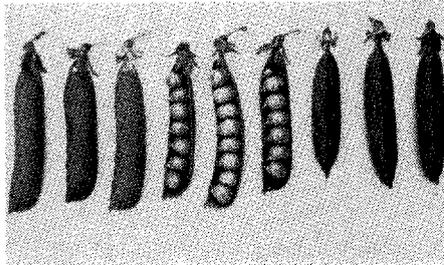
Myzar

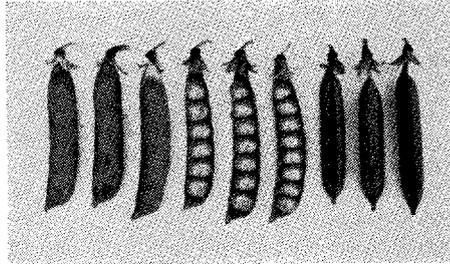
Mohawk

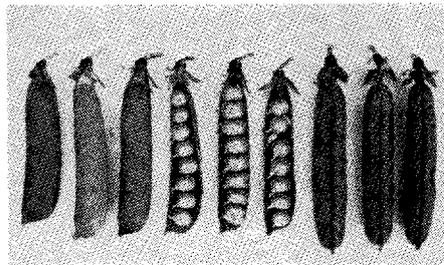
Dark Alaska 13

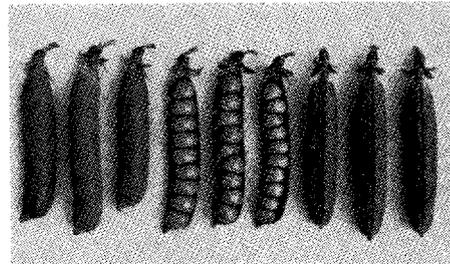
Freezer 69

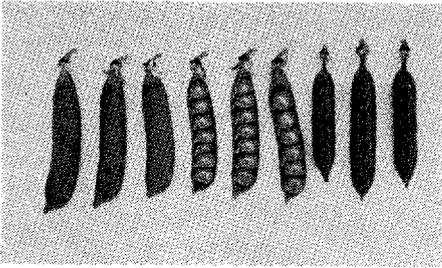
W. V. 69 F

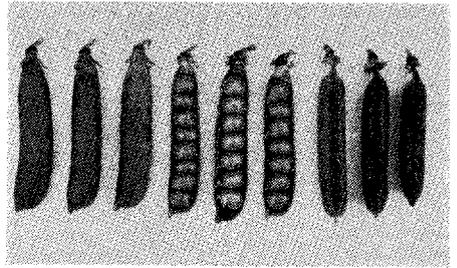
Mars

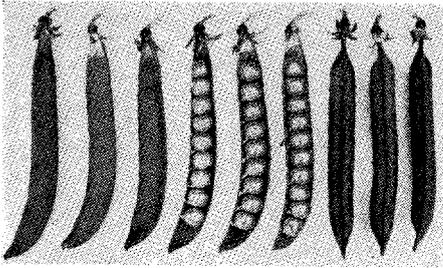
Skagit

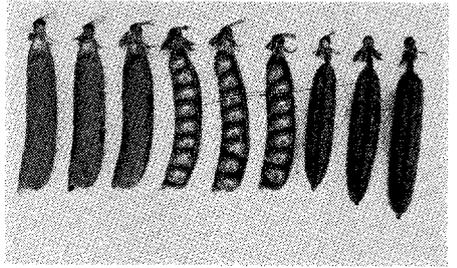
Fertigolt

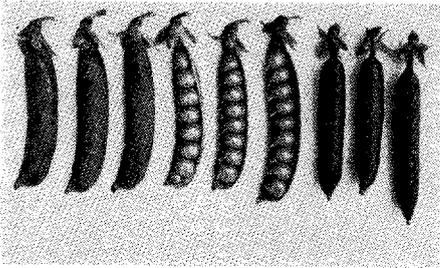
Dark Skinned Perfection

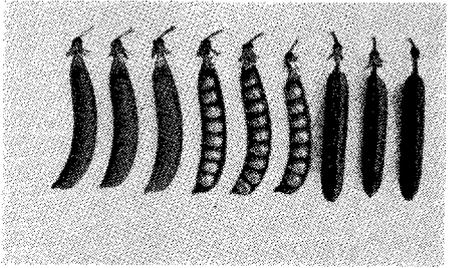
Green Shaft

Puget

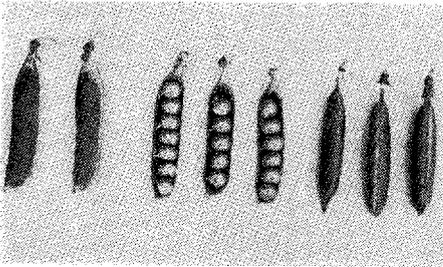

Sharpes 525

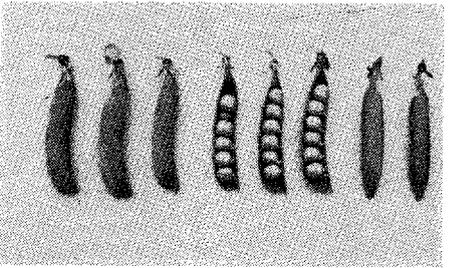

Nr. 3823

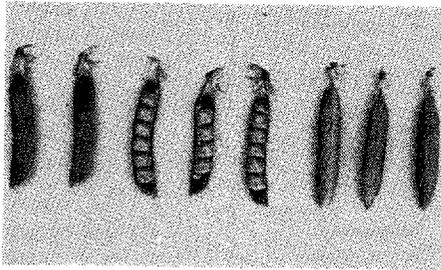
Forsøg 1971-72

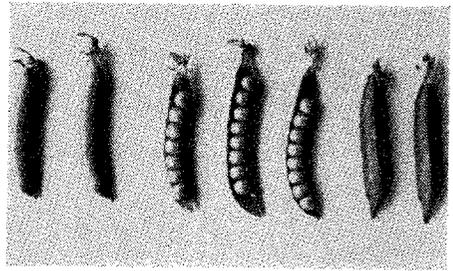
Dash

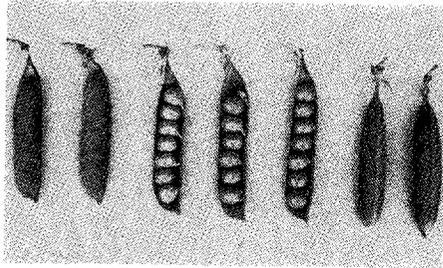
Rurik

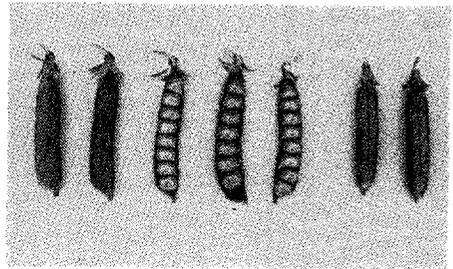
Stop

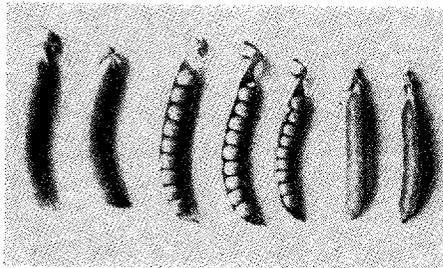
Frivita

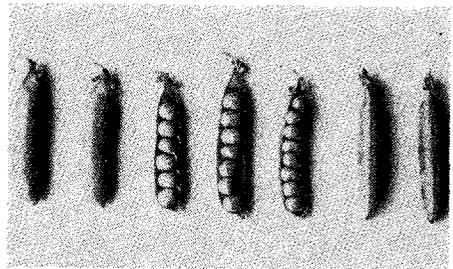
Freezer 69

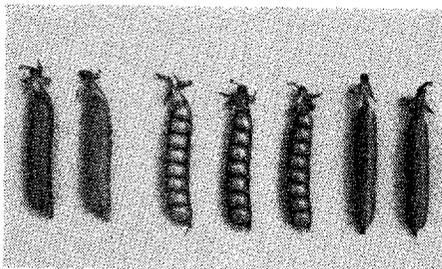
Minigolt

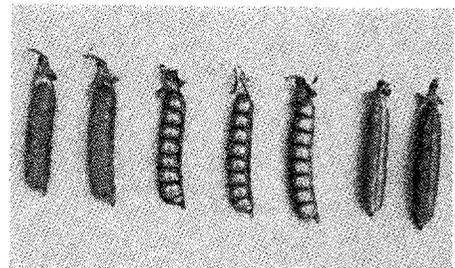
Gravita

Dark Skinned Perfection

Mulva

Multistar